

รายงานการวิจัยเรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โดย

ผศ.ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. **2557**

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีงบประมาณ 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะคือ 1) เพื่อศึกษา คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2) เพื่อ เปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลการเรียน และ 3) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผล ต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 400 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการ นำตนเองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้ลิสรล

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .36 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (4.28) รองลงมา คือ ด้านความรักในการเรียนรู้ และด้านมนโคติแห่งตนด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.96 และ 3.94 ตามลำดับ)
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในภาพรวม จำแนกตามตัวแปรเพศ ตัวแปรชั้นปี พบว่าไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามตัวแปรสาขาวิชา และตัว แปรผลการเรียน (เกรดเฉลี่ยสะสม) พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. โมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีความสอดคล้องกับข้อมูล เชิงประจักษ์ โดยค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 62.262 ที่องศาอิสระเท่ากับ 53 มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .077 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ .978 และค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ .950 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ .009

Abstract

The purposes of this research of studying the factors affecting self-directed learning of the students from Faculty of Education, Silpakorn University were to: 1) study the characteristics of self-directed learning of the students from Faculty of Education, Silpakorn University 2) compare the characteristics of self-directed learning of the students from Faculty of Education, Silpakorn University based on the variables: gender, year of study, learning program, and learning outcome and 3) to analyze the factors affecting self-directed learning of the students from Faculty of Education, Silpakorn University.

The sample group consisted of 400 students: the first to fifth year of Faculty of Education, Silpakorn University in the 2nd semester, academic year 2012 by Stratified Random Sampling. The research instrument was a questionnaire with five levels of rating scale based on the factors affecting self-directed learning of the students from Faculty of Education, Silpakorn University. The statistical analysis employed were frequency, percentage, mean, standard deviation, t- test, ANOVA, and LISREL which was used for analyzing the correspondence between the model and the empirical data.

The results of the study were:

1) The sample group had the characteristics of self-directed learning at the highest level ($\bar{x} = 3.80$) and (S.D. = 3.96). When analyzing each topic, the mean of opportunity of learning was the highest ($\bar{x} = 4.28$) along with fondness for learning ($\bar{x} = 3.96$) and self- concept of being an effective learner ($\bar{x} = 3.94$).

2) The analysis of comparing mean of the characteristics of self-directed learning based on the variable of learning program and the analysis of comparing mean based on the variable of learning outcome were significantly different at the 0.05 level. When comparing mean based on the variable of gender and the variable of year of study, they were not different.

3) The model of factors affecting the characteristics of self-directed learning corresponds to the empirical data: $\chi^2 = 62.262$, df. = 53, p = .077, GFI = .978, AGFI = .950, and RMR = .009.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีโดยได้รับความร่วมมือจากบุคคลดังต่อไปนี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และ อาจารย์.ดร. มั่นสันต์ น้ำสมบูรณ์ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่กรุณา สละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามการวิจัย

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร.ยุวรี ผลพันธิน ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่กรุณาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสรเอล

ขอขอบคุณนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกคนที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่างในการให้ข้อมูล

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
กรอบแนวคิดการวิจัย	2
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
ตอนที่ 1 แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	5
ตอนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	15
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	19
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	19
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	19
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
การวิเคราะห์ข้อมูล	22
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	24
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	24
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์	33
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลการเรียน	36
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	49
สรุปผลการวิจัย	49
อภิปรายผลการวิจัย	50
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	52
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	52
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	52
รายการอ้างอิง	53
ภาคผนวก	57
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	59
ภาคผนวก ค Print out	67
ประวัติผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 หลักการและกระบวนการเรียนด้วยการนำตนเอง	8
2.2 ผลการศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	18
3.1 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม	22
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณลักษณะ	24
4.2 สถิติพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณลักษณะ	26
4.3 สถิติพื้นฐานของเจตคติต่อวิชาชีวเคมี	27
4.4 สถิติพื้นฐานของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	28
4.5 สถิติพื้นฐานของวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชิปไตย	29
4.6 สถิติพื้นฐานของความคาดหวังของผู้ปกครอง	30
4.7 สถิติพื้นฐานของความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน	31
4.8 สถิติพื้นฐานของพฤติกรรมการสอนของผู้สอน	32
4.9 สถิติพื้นฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	33
4.10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจำแนกตามตัวแปรเพศ	37
4.11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจำแนกตามตัวแปรชั้นปี	38
4.12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจำแนกตามตัวแปรสาขาวิชา	40
4.13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจำแนกตามตัวแปรผลการเรียน	44
4.14 ผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสถิติผลการวิเคราะห์อิทธิพลของโมเดลคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	47

สารบัญแผนภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	2
4.1 โมเดลคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	48